

iskreno zavzel za društveno življenje. Z ustanoviteljem „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“, blagim profesorjem dr. Vončinom, je sodeloval nekaj let in po njegovi smrti mu je postal naslednik pri vodstvu „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“, katero mu je šele kruta smrt iztrgala iz neumorno delavnih rok. Profesor Gnjezda je bil posebej zgodovina tega društva. Ž njim je deloval, ž njim trpel, ž njim stanovitno prenašal žalost in veselje. Z mnogimi žrtvami je zgradil društvu lasten dom.

Prav tako živahno in vztrajno se je zavzemal pokojnik za reformo cerkvene glasbe. Bil je med ustanovniki „Cecilijinega društva“ za ljub-

Profesor Janez Gnjezda.

ljansko škofijo. Takoj pri ustanovitvi je stopil v društveni odbor. Deloval je lepo vrsto let kot društveni tajnik. Po smrti pok. prošta dr. Jarca pa je stopil na čelo društvu, kateremu je predsedoval do smrti. „Cerkveni Glasbenik“ je urejeval do smrti, ves čas, kar izhaja. Skoro sedemindvajset letnikov je poslal v dežel. In pri tem ne smemo pozabiti, da je dobršen kos dela slonel na njegovih ramenih. V orgljarski šoli pa je brezplačno poučeval liturgijo in zgodovino cerkvene glasbe. „Cecilijinemu“ in „Društvu rokodelskih pomočnikov“ je mnogokrat prinašal tudi gmotnih žrtev.

Pokojnik si je vsled svoje marljivosti pridobil obširnega znanja; na polju cerkvene glasbe je bil veščak, a tudi cerkveno umetnost je dobro poznal in cenil. Kot predsednik »Društva rokodelskih pomočnikov« je občeval še s Kolpingom in z različnimi

drugimi znamenitimi možmi, s katerimi se je skoro vsako leto shajal v društvenih zadevah. Zlasti je bil poznat pri vrhovnem vodju avstrijskih društev, kardinalu J. Gruschu. Prijaznega profesorja Gnjezda je v Ljubljani vse spoštovalo. Leta 1891. je praznoval petindvajsetletnico kot društveni predsednik. Seznanil se je tekom časa z najodličnejšimi družinami. Zadnja leta pa je živel nekako bolj samotno le v domačem krogu.

Kot urednik „Cerkvenega Glasbenika“ je mnogo pisal zlasti o liturgični glasbi. Poleg A. Foersterja ima on mnogo zaslug za povzdigo slovenske glasbe. Naj v miru počiva blagi pokojnik! Dr. A. K.

Fran Podgornik. Dne 16. septembra je umrl na Dunaju v Rudolfovi bolnici slovenski novinar Fran Podgornik. Bil je rojen Goričan in je deloval kot časnikar od dijaških let. Sodeloval je najprej pri raznih slovenskih listih. Potem je pa začel izdajati na Dunaju „Slovanski svet“, v katerem je pisal skrajno slavjanofilsko, potegujoč se zlasti za „slovensko cerkev“. V tem oziru je bil velik fantast, in ravno to, da je toliko napadal „latinsko cerkev“, ga je zapletlo v razne polemike in škodovalo tudi njegovemu listu, da je moral usahniti. Pozneje je začel izdajati „Slavisches Echo“. Živel je zlasti proti koncu v ubožnih razmerah.

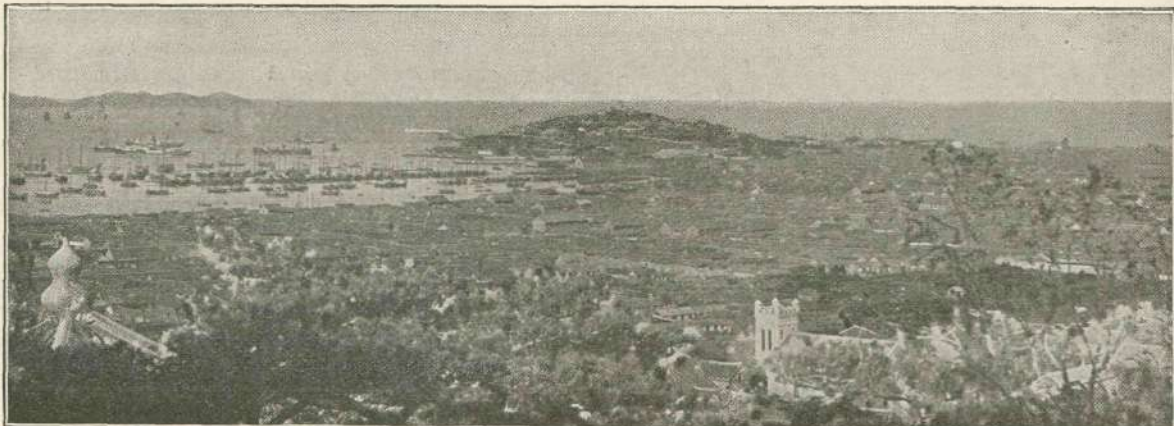

Spominski plošči oo. Ladislavu in Florentinu Hrovatu.

V prijazni Tuhinjski dolini pri Kamniku sta se rodila dva znana pisatelja - frančiškana, katerima so hvaležni rojaki in učenci vzdali spominski plošči v župno cerkev zgornjetuhinjsko in v rojstno hišo. Čitateljem „Dom in Sveta“ sta znana iz prejšnjih letnikov (1891. in 1894.). Saj je ravno o. Florentin popisal v našem listu življenje in delovanje svojega strica.

Zgornji Tuhinj je bil dne 4. sept. krasno ozaljšan z zastavami in slavoloki. Slavnost se je pričela v cerkvi, kjer je samostanski tovariš obeh slavljencev in tuhinjski rojak o. Angelik Hribar, znani naš skladatelj, govoril cerkveni govor. Spominjal se je v njem življenja obeh patrov (O. Ladislav je bil rojen v Velikih Hribih l. 1825., o. Florentin pa leta 1847. ravno tam.) Sveto mašo je daroval prečastiti g. dekan Lavrenčič.

Po maši je bilo slovesno odkritje. Govoril je dr. Lampe o nižjevalni delavnosti obeh slavljencev. O. Ladislav kot slovničar ima velike zasluge, da se je izobraženstvo začelo učiti pravilne slovenščine, vsled česar je postala slovenščina opravičena, da prodira v šoli in v uradu. Dokazal je, da je slovenščina sposobna izražati vse misli vsaj tako dobro, kakor katerikoli drugi jezik. Če je Ladislav velik kot učenjak, je

KITAJSKO PRISTANIŠČE ČIFU.

pa Florentin vreden časti kot poljuden in mladinski pisatelj. Prevajal je spise Krištofa Šmida, opisoval kranjska mesta, življenje kranjskih misijonarjev med Indijanci itd. S tem si je pridobil velikih zaslug za

Generalmajor Fok,
poveljnik 4. sibirske brigade v Port Arturu.

vzgojo naše mladine in za čast naše domovine. A odkod je imel Ladislav svoje jezikovne zmožnosti in Florentin svojo vnemo za pošteno izobrazbo mladine? Iz rojstne, domače, kmečke hiše. Bila sta pristna sinova našega ljudstva, ki nista odpadla od njega niti po veri, niti po narodnosti, niti po čuvstvu, ampak sta naprej razvijala in gojila duševne zaklade, ki sta jih dobila od svojih poštenih staršev v domači hiši, v Tuhinjski dolini. Govornik je stavil nato v zgled tuhinjski mladini oba slavljence.

Od cerkve so šli navzoči v Velike hribe, na kakih dvajset minut oddaljeni rojstni dom Hrovatov „pri Kaližu“, slovesno okrašen z mlaji in zastavami. Tam je g. prof. Evgen Jarc v poljudnem govoru popisoval značaj obeh slavljencev, zlasti svojega bivšega učitelja o. Florentina. Kazal je, kaka mora biti prava šolska vzgoja, ki mora v mladini gojiti verskega duha in ji utrjevati značaj. Vzgajati mora um

in srce v lepi harmoniji. To je najboljšo narodno delo, vredno, da ga slavimo in častimo može, ki imajo take zasluge za naše ljudstvo. Po končani slavnosti so se gostje in sorodniki slavljencev zbrali k skupnemu obedu.

Pohvalno moramo omeniti moški zbor iz Kamnika, ki je pod vodstvom gosp. Heybala pel v cerkvi in pri odkritju spominskih plošč.

Izvirnost in umetnost.

Letošnji „Przegląd Polski“, zv. XI., je prinesel razpravo o rimskih lirikah, katere glavne misli podajemo v sledečem:

Od pesniških tvorb zahtevajo današnji čitatelji, da so nove po predmetu, izvirne, neznane po vsebini. V zlo štejejo pisatelju, ako najdejo v njegovem delu kaj takega, kar jim je že znano od drugod.

Admiral Roždjestvenskij,
poveljnik baltiškega brodogoja.

Takega ocenjevanja ne priporoča davnina. Pretekli časi so se bolj držali izreka aleksandrijskega Kalimaha: „Ne pojem nič novega.“ Prvi je to stališče omajal Wood (1769) v razpravi o Homerju in nje-